
REFERÁTY

I. SJEZD ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEČNOSTI NUKLEÁRNÍ MEDICÍNY A RADIAČNÍ HYGIENY

Rozvoj mírového využívání jaderné energie v průmyslu, energetice, zemědělství a potravinářství, v medicíně a biologii i oprávněné obavy lidstva z použití jaderných zbraní byly příčinami rozvoje nového interdisciplinárního oboru medicíny. Tento obor studuje biologické účinky ionizujícího záření, vymezuje rizika při jeho používání a určuje zásady protiradiační ochrany obyvatelstva i profesionálních pracovníků se zářením. Nabízí lékařům všech oborů pestrou paletu radioizotopových metod především k diagnostickým účelům. U jeho zrodu stáli významní českoslovenští vědci: profesor Ferdinand Herčík, akademik František Běhounek, docent Karel Šilink a plukovník profesor Josef Mráz, kteří se I. sjezdu společnosti bohužel nedožili. K nim se jako průkopníci nové lékařské disciplíny řadí profesor Zdeněk Dienstbier z Prahy, profesor Milan Praslička, člen korespondent ČSAV a SAV z Košic, profesor Zdeněk Karpfel, člen korespondent ČSAV z Brna, stávající ministr zdravotnictví ČSR profesor Jaroslav Prokopec, profesor Ludvík Novák z Brna a docent Štefan Hupka z Bratislavy. Z původního počtu 46 členů biofyzikální sekce Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně v roce 1956 se postupně rozvinula dnešní společnost sdružující ve svých řadách v české společnosti 543 a ve slovenské společnosti 150 členů (viz Dienstbier, Z.: 25 let čechoslovackovo občestva nuklearnoj medicíny i radiacionnoj gigieny, Čechoslovackaja medicína, 4, 1981, č. 3, s. 97—106).

I. sjezd Československé společnosti nukleární medicíny a radiační hygieny se uskutečnil ve dnech 8.—12. listopadu 1981 v interhotelu Olympik v Praze u příležitosti 25. výročí založení společnosti, v rámci československo-sovětských lékařských dnů. Tíha organizace sjezdu spočívala na pracovnících katedry a ústavu biofyziky a nukleární medicíny fakulty všeobecného lékařství Univerzity Karlovy, kteří se hostitelských povinností ujali s nevšední pílí a s mimořádným úspěchem.

Vlastní vědecký program sjezdu byl rozdělen do tří sekcí, které odpovídají i organizačnímu členění společnosti. V sekci nukleární medicíny bylo předneseno na 40 přednášek z oblastí diagnostiky nefrologické, kardiovaskulární, endokrinologické a onkologické. Další přednášky se týkaly vývoje nových radiofarmak, in vitro testů a otázek fyziky a elektroniky v nukleární medicíně. Zvláštní zasedání bylo věnováno přednáškám středních zdravotnických pracovníků z oboru.

Radiobiologická sekce vědeckého programu se věnovala třem základním okruhům výzkumné problematiky. Dvacet přednášek bylo zařaze-

no jednak do subsekcí molekulární a buněčné radiobiologie vedené prof. MUDr. Zdeňkem Karpferem, DrSc., členem korespondentem ČSAV, ředitelem Biofyzikálního ústavu ČSAV v Brně, jednak do subsekcí radiobiologie buněčné populace a organismu, které předsedal plukovník doc. MUDr. Milan Dostál, CSc., z VLVDÚ JEP v Hradci Králové. Rozvoj postradiačního poškození a jeho modifikace ve smyslu snížení i zvýšení radiorezistence na různých stupních organizace živé hmoty byl předmětem vědeckých sdělení. Velký zájem vyvolal třetí tematický okruh věnovaný příspěvku radiobiologie k léčbě zhoubných nádorů. Subsekcí řídila MUDr. Eva Širacká, DrSc., z Ústavu experimentální onkologie SAV v Bratislavě.

V sekci ochrany před zářením byly probrány velmi aktuální otázky radiační ochrany v jaderné energetice pod vedením Ing. Jozefa Caracha z Krajské hygienické stanice v Bratislavě.

Pozornost byla věnována i problematice radiační zateze nemocných při rentgenologickém vyšetřování, dále dozimetrii směsných polí neutronů a záření gama a experimentálním radiobiologickým a radiotoxikologickým studiím věnovaným řešení některých otázek radiační hygieny. Bohatý přednáškový program byl doplněn několika desítkami plakátových sdělení z oborů nukleární medicíny, radiobiologie a ochrany před zářením.

I. sjezdu společnosti se vedle přibližně 450 domácích účastníků zúčastnily delegace odborných společností z Bulharské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky a Svazu sovětských socialistických republik. Práci společnosti ocenila řada hostů v čele s ministrem zdravotnictví ČSR prof. MUDr. Jaroslavem Prokopcem, CSc. Při příležitosti 25. výročí založení společnosti ocenil federální výbor společnosti řadu svých členů za příspěvek k jejímu rozvoji. Mezi nimi i příslušníky zdravotnické služby ČSLA — soudruhy genmjr. prof. MUDr. Jaroslava Vaňáska, CSc., plk. doc. MUDr. Milana Dostála, CSc., plk. doc. MUDr. Vojtěcha Vondráčka, CSc., a pplk. doc. MUDr. Pavla Kunu, CSc. Na plenárních zasedáních české a slovenské společnosti byly zvoleny nové výbory těchto společností. Do čela české společnosti nukleární medicíny a radiační hygieny byl na čtyřleté období znovu zvolen prof. MUDr. Zdeněk Dienstbier, DrSc., předsedou slovenské společnosti byl opět zvolen doc. MUDr. Štefan Hupka, CSc. Oba výbory doporučily, aby se II. sjezd Československé společnosti nukleární medicíny a radiační hygieny sešel za pětileté údobí v roce 1986.

Pplk. doc. MUDr. P. Kuna, CSc.